

Karjeras attīstības atbalsta sistēmas

Sadarbības padomes sēdes protokols

2018. gada 14. jūnijā

RTU Dizaina fabrika, Ķīpsalas iela 6, Rīga

Sēdes sākums: 15:00

Sēdi vada:

Imants Lipskis – Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) Darba tirgus politikas departamenta direktors

Sēdē piedalās:

Oficiāli nominētie KAAS SP dalībnieki:

Baiba Bašķere – Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk - IZM) Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta direktora vietniece pieaugušo izglītības jomā

Elita Barisa – Latvijas Nacionālā kultūras centra (turpmāk – LNKC) Kultūras un radošās industrijas izglītības nodaļas izglītības sistēmas eksperte

Eva Lossane - Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk - NVA) Pakalpojumu departamenta direktore

Ināra Punkstiņa- Valsts izglītības attīstības aģentūras Informācijas un karjeras atbalsta departamenta (turpmāk – VIAA IKAD) Karjeras atbalsta nodaļas vadītāja

Inta Lemešonoka – Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācijas (turpmāk – LKAAA) valdes priekšsēdētājas vietniece

Irēna Liepiņa - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (turpmāk – LBAS) priekšsēdētāja vietniece

KAAS SP oficiāli nominēto dalībnieku aizstājēji:

Ilze Kadiķe - Valsts izglītības satura centra (turpmāk - VISC) vecākā referente

Jeļena Šaitere - NVA Darba meklēšanas atbalsta nodaļas eksperte

Jolanta Priede - LKAAA valdes locekle

Aksels Ruperts – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) Reģionālās politikas departamenta vecākais eksperts

Sarmīte Diķe - Izglītības kvalitātes valsts dienesta (turpmāk - IKVD) Kvalitātes novērtēšanas departamenta direktora p.i.

Pieaicināto institūciju pārstāvji:

Ilze Astrīda Jansone - VIAA IKAD Karjeras atbalsta nodaļas *Euroguidance* programmas vadītāja

Inta Asare - VIAA IKAD direktore

Līga Efeja - RTU Dizaina fabrikas koordinatore

Vladislavs Stankevičs - Latgales speciālās ekonomiskās zonas (turpmāk - Latgales SEZ) pārvaldes pārvaldnieka vietnieks

Baiba Briede - LLU Izglītības un mājsaimniecības institūts "Pedagoģija" programmas direktore

Gunārs Strods - RTA Rektora vietnieks sadarbības un attīstības jautājumos

Ilze Miķelsone – Liepājas Universitātes Pedagoģijas un sociālā darba fakultātes dekāna p.i.

Inita Soika - LLU Izglītības un mājsaimniecības institūta "Profesionālā maģistra studiju programma" programmas direktore

Mārīte Kravale- Pauliņa - DU Karjeras un iniciatīvu centra vadītāja

Sēdi protokolē – Daiga Udrase VIAA IKAD Karjeras atbalsta nodaļas eksperte

Darba kārtības jautājumi:

Iepazīšanās ar RTU Dizaina fabriku

1. *Kā radīt jaunus produktus un pašam savu nākotnes darbu? No idejām līdz risinājumiem.*
Ziņo RTU Dizaina fabrikas koordinatore Līga Efeja
  2. *Karjeras izglītības pasākumi jauniešiem.* Ziņo Latgales speciālās ekonomiskās zonas pārvaldes pārvaldnieka vietnieks Vladislavs Stankevičs
  3. *Konkurss profesionālo skolu audzēkņiem "Profs".* Ziņo LBAS priekšsēdētāja vietniece Irēna Liepiņa
  4. *Atbalsts bezdarbniekiem komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai.* Ziņo NVA Pakalpojumu departamenta direktore Eva Lossane
-

KAAS SP pārstāvji tiek iepazīstināti ar RTU Dizaina fabrikas sniegtajām iespējām, dodoties izzinošā ekskursijā.

LM Darba tirgus politikas departamenta direktors Imants Lipskis atklāj sēdi, atsaucoties uz iepriekšējā sēdē runāto par darba tirgus prognozēm. Iepazīstina ar sēdes tēmu "Uzņēmējdarbības spēju veicināšana" un darba kārtību.

1.jautājums.

L. Efeja (RTU)

Informē par RTU Dizaina fabrikas būtību, piedāvātajiem pakalpojumiem. Jauniešiem piedāvātās iespējas – vieta, kur darboties un satikties ar citiem, materiāli un instrumenti, ko izmantot savas idejas realizācijai. Tālāk process – komandas veidošana, lai īstenotu savas idejas, atbalsts no industrijas – mentori, eksperti u.c. Stāsta par RTU Dizaina fabrikas piedāvātajiem pasākumiem – Demola, Hackathon u.c.

I. Lipskis (LM) – izsaka pateicību par uzņemšanu, ļoti interesanto prezentāciju un RTU Dizaina fabrikas paveikto jauniešu atbalstam, kas attīstīta spējas uzņemties iniciatīvu un,

iespējams, kļūt par uzņēmējiem nākotnē. Jautā par jauniešu gatavību darboties RTU Dizaina fabrikā.

L. Efeja (RTU) – RTU Dizaina fabrikā darbojas tie jaunieši, kam ir interese. Informē, ka darbojas ne tikai ar studentiem, bet arī uzņem pie sevis daudz skolēnu ekskursijas un rīko apmācības 3D modelēšanā.

B. Baškere (IZM) – jautā, vai un kā tiek iesaistīti arī nemotivētie jaunieši.

L. Efeja (RTU) – RTU studiju procesā ir jāizstrādā praktiskie darbi, līdz ar to jaunieši atnāk savu vajadzību risināt, bet fabrikas darbinieki parāda ne tikai, kur var to izdarīt, bet arī, kas vēl te notiek.

I. Kadiķe (VISC) – jautā, vai RTU Dizaina fabrika ir tikai RTU studentiem.

L. Efeja (RTU) – pamatā ir RTU, bet ir arī citu augstskolu studenti, kuri izmanto telpas un aprīkojumu.

I. Kadiķe (VISC) – jautā, vai ir doma ir iesaistīt arī skolas vecuma jauniešus.

L. Efeja (RTU) – jau notiek – apmācības un ekskursijas, Robotikas skola, t.i., atsevišķas programmas. Patstāvīgāka sadarbība ar RTU Inženierzinātņu vidusskolu.

2.jautājums.

V. Stankevičs (Latgales SEZ)

Iepazīstina ar Latgales uzņēmējdarbības centra (turpmāk – LUC) mērķauditorijām – esošie uzņēmēji, investori un topošie uzņēmēji jeb skolēni. Latgales reģionā saskaras ar nemotivētiem jauniešiem, jo izglītības sistēma nav piemērota katra jaunieša personībai. Aicina jauniešus būt neatlaidīgākiem. Kopš 2013. gada LUC katru rudeni apmeklē 12 vidusskolas ar motivācijas kursu, kura laikā jaunieši tiek informēti par biznesa ideju ģenerēšanu, parāda vietējos uzņēmumus. Lai gan šobrīd Latgalē parādās vairāk darba vietas, viens no variantiem kā palikt dzīvot tur, ir veidot pašam savu biznesu.

I. Lipskis (LM) – atzīst, ka joprojām pastāv stereotips, ka viss notiek tikai Rīgā un lielajās pilsētās, bet, kā rāda pieredze, daudz ļoti labas lietas notiek arī ārpus Rīgas. Jautā, cik jaunieši ir uzrunāti Biznesa mēnesī.

V. Stankevičs (Latgales SEZ) – šo gadu laikā ar Biznesa mēneša palīdzību uzrunāti aptuveni 3000 jauniešu.

I. Lipskis (LM) – izsaka viedokli, ka darba tirgus nesākas pēc skolas durvju aizvēršanas, bet jau agrīnā vecumā – pirmsskolā. Aicina visām iesaistītajām institūcijām sadarboties un apmainīties ar informāciju. Jautā par Biznesa mēneša finansēšanu.

V. Stankevičs (Latgales SEZ) – Biznesa mēnesis tiek finansētas no LUC budžeta un līdz ar to tas notiek pastāvīgi.

I. Lipskis (LM) – jautā, vai citos plānošanas reģionos notiek kaut kas līdzīgs.

J. Priede (LKAAA) – min Valmieru kā labo piemēru, kur notiek sinerģija visos līmeņos.

G. Strods (RTA) – min piemēru no Rēzeknes, jau trešo gadu notiek sadarbība ar Rēzeknes novadu, kur pašvaldība sedz ceļa izdevumus, lai skolēni varētu strādāt RTA laboratorijās, sadarbībā ar studentiem. Līdzīga sadarbība notiks ar Preiļu novadu. RTA saviem studentiem piedāvā projektu Pārdošanas laboratoriju, kur jaunieši pielieto savas zināšanas un prasmes, lai strādātu ar reāliem uzņēmumiem, veidojot to mārketinga kampaņas.

I. Kadiķe (VISC) – jautā, vai LUC ir doma piedāvāt kaut ko par uzņēmējdarbību arī vasaras periodā.

V. Stankevičs (Latgales SEZ) – īsti nē, jo vasaras periodā jauniešiem ir grūti piekļūt.

I. Lipskis (LM) – atgādina par NVA organizēto skolēnu vasaras nodarbinātības programmu kā sava veida karjeras vadības prasmju attīstības pasākumu.

I. Kadiķe (VISC) – aicina tomēr padomāt par pasākumiem vasarā, lai veicinātu jauniešiem saturīgu laika pavadīšanu.

I. Lipskis (LM) – aicina dalīties ar labo praksi, jo lai gan esam maza valsts, bieži vien savās darbībās esam ļoti sadrumstaloti, līdz ar to ir problēmas ar informācijas apmaiņu.

3.jautājums.

I. Liepiņa (LBAS)

Ieskicē arodbiedrības lomu darba tirgū. Konkurssā Profs jaunieši izspēlēja dažādas situācijas par darba tiesībām, neizslēdzot arī pienākumus, un darba aizsardzību. Vairāk kā 1000 profesionālo skolu jaunieši iesaistījušies, bet ir doma iesaistīt arī vispārējās izglītības skolu jauniešus. Konkursa ietvaros tiek runāts arī par sociālo dialogu.

B. Baškere (IZM) – jautā par arodbiedrību lomu šodien. Atzīst, ka konkurss Profs ir laba lieta, kas palīdz jauniešiem turpmākās darba gaitās.

I. Liepiņa (LBAS) – norāda uz arodbiedrību nozīmi interešu balansa veicināšanā sociālā dialoga ietvaros un LBAS sadarbību ar Eiropas Arodbiedrību konfederāciju un ETUI (Eiropas Arodbiedrību institūtu) kvalificētai, modernai un gudrai darbinieku pārstāvībai ar mērķi atrisināt darbiniekiem svarīgus jautājumus Latvijā. Arī konkursa PROFS laikā vēršam jauniešu uzmanību uz to, ka strādājošo balss ir arodbiedrība, ar kuras palīdzību var panākt strādājošo interešu īstenošanu Latvijā, kā, piemēram, Skandināvijas valstīs.

I. Lipskis (LM) – norāda, ka Skandināvijā valsts praktiski neiejaucas darba devēju un darba ņēmēju attiecībās, tur tās regulē koplīgumi u.c. vienošanās. Latvijā ir nedaudz citas tradīcijas sociālā dialoga jomā, bet visos laikos būs vajadzīgi zinoši cilvēki un organizācijas, kas iestājas par sociālajām garantijām. Šobrīd kopā ar sociālajiem partneriem tiek domāts pie Darba likuma modernizācijas saistībā ar jaunajām darba organizācijas formām.

4.jautājums.

E. Lossane (NVA)

Karjeras konsultantam bez visām citām zināšanām ir jābūt arī zināšanām par uzņēmējdarbības uzsākšanu. NVA īsteno projektu – atbalsts bezdarbniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai. Projekta laikā cilvēki saņem konsultācijas biznesa plāna rakstīšanai, pēc tam tiek veikts ekspertu izvērtējums un izsniegts grants. Uzsver karjeras konsultanta lomu cilvēka dzīvē, kas var sniegt palīdzīgu padomu, ka arī no bezdarbnieka var kļūt par uzņēmēju.

I. Lipskis (LM) – jautā, kur karjeras konsultanti gūst informāciju, lai tālāk konsultētu savus klientus.

E. Lossane (NVA) – NVA ļoti cieši sadarbojas ar uzņēmējiem/ nozaru pārstāvjiem, tādējādi nodrošinot karjeras konsultantiem aktuālāko informāciju.

G. Strods (RTA) – norāda, ka RTA vada stratēģiskās partnerības projektu, kurā tiek izstrādāts starpdisciplinārs metodisks līdzeklis kā strādāt ar jauniešiem, informējot viņus par pārtikas, meža un metālapstrādes nozarēm. Līdzeklis paredzēts karjeras konsultantiem, jo visās nozarēs cilvēks nevar būt vienlīdz zinošs. Aicina karjeras konsultantus pieteikties apmācībai augustā.

I. Lipskis (LM) – informē par CEDEFOP pētījuma atziņām saistībā ar automatizācijas un digitalizācijas procesu ietekmi uz darba tirgu un profesiju izmaiņām. Aicina kādu no nākamajām sēdēm veltīt šai tēmai. Kā jauniešiem, tā arī pieaugušajiem jau tuvākajā nākotnē būs jāpiemīt spējai pielāgoties mainīgajai situācijai darba tirgū. Nākamā sēde tiek plānota decembrī.

KAAS SP priekšlikumi:

- 1) Izmantot KAAS SP kā platformu aktīvākai informācijas apmaiņai par dažādu institūciju inovatīviem labās prakses piemēriem, kas vērsti uz sadarbības veicināšanu un tīklošanos;
- 2) 2019. gadā kādā no sēdēm skatīt automatizācijas un digitalizācijas procesu ietekmi uz nākotnes profesijām un izglītības sistēmas gatavību pārmaiņām.

LM Darba tirgus politikas departamenta direktors

I. Lipskis

Protokolēja:

D. Udrase